

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodnicząca: Agnieszka Trojanowska

Protokolant: Piotr Ceglowski

po rozpoznaniu na rozprawie, odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej 28 maja 2025 r. przez wykonawcę Kowalski Budownictwo Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Żninie, ul. Dworcowa 12 w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego - Powiat Czarnkowsko-Trzcianecki z siedzibą w Czarnkowie, ul. Rybaki 3

Uczestnik po stronie zamawiającego:

Wykonawca Eurovia Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Bielanach Wrocławskich, ul. Irysowa 1

orzeka:

1. Uwzględnić odwołanie i nakazuje zamawiającemu unieważnienie wyboru oferty najkorzystniejszej, unieważnienie czynności odrzucenia oferty odwołującego, powtórzenie czynności badania i oceny oferty,
2. Kosztami postępowania obciąża zamawiającego i:
 - 2.1. Zalicza w poczet kosztów postępowania kwotę 10 000 zł 00 gr (dziesięć tysięcy złotych zero groszy) tytułem wpisu uiszczanego przez odwołującego, 3 600 zł 00 gr (trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) tytułem wydatków pełnomocnika odwołującego, 3 600 zł 00 gr (trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) tytułem wydatków pełnomocnika zamawiającego,
 - 2.2. Zasądza od zamawiającego na rzecz odwołującego kwotę 13 600 zł 00 gr (trzynaście tysięcy sześćset złotych zero groszy) tytułem zwrotu wpisu i wydatków pełnomocnika odwołującego.

Na orzeczenie – w terminie 14 dni od jego doręczenia przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodnicząca:.....

Sygn. akt KIO 2157/25

Uzasadnienie

Postępowanie o udzielenie zamówienia w trybie podstawowym pt. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1331P Trzcianka - Biała” Znak postępowania: ZDP-2.2410.4.2025 ogłoszono w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 2025/BZP 00152236.

23 maja 2025 r. - przesłano zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszych ofert.

28 maja 2025 r. wykonawca Kowalski Budownictwo Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Żninie, ul. Dworcowa 12 wniósł odwołanie przez pełnomocnika działającego na podstawie pełnomocnictwa z 26 maja 2025 r. udzielonego przez prezesa zarządu. Do odwołania dołączono dowód jego opłacenia oraz przekazania zamawiającemu.

Zamawiającemu odwołujący zarzucił naruszenie:

1) art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. art. 224 ust. 1, 5 i 6 ustawy oraz art. 16 ustawy przez:

a. bezpodstawne i niezgodne z ustawą odrzucenie oferty Kowalski Budownictwo Sp. z o.o. z powodu złożenia wyjaśnień, które zdaniem zamawiającego nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu, pomimo że wykonawca ten złożył wyczerpujące wyjaśnienia i poparł je stosownymi dowodami, a więc uzasadnił zaproponowaną cenę/koszt i która nie jest rażąco niska,

b. dokonanie przez zamawiającego oceny wyjaśnień złożonych w trybie art. 224 ustawy według kryteriów, które nie wynikały z treści wezwania, przez co Odwołujący, został pozbawiony możliwości odniesienia się do założeń, które posłużyły do negatywnej oceny złożonych wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny,

które to naruszenia zamawiającego miały wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia.

Wniósł o:

- 1) Uwzględnienie odwołania w całości,
- 2) Nakazanie zamawiającemu unieważnienia czynności wyboru ofert,
- 3) Nakazanie zamawiającemu powtórzenia badania i oceny ofert oraz wybranie oferty odwołującego jako najkorzystniejszej,
- 4) Zasądzenie od zamawiającego na rzecz odwołującego kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów wynagrodzenia pełnomocnika.

Odwołujący wskazał, że ma interes prawny we wniesieniu odwołania z uwagi na fakt, że złożył w niniejszym postępowaniu ofertę, która w rankingu ofert zajęła miejsce nr 1. W wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów

ustawy interes odwołującego w uzyskaniu zamówienia doznał uszczerbku (szkody), gdyż objęta odwołaniem czynność zamawiającego (odrzućenie oferty) uniemożliwia odwołującemu podpisanie umowy ramowej z zamawiającym, w sytuacji, gdy prawidłowe dokonanie oceny oferty odwołującego przez zamawiającego powinno skutkować jej wyborem i podpisaniem umowy z zamawiającym.

Tym samym, wykazana została szkoda jaką odwołujący może ponieść w przypadku braku wzruszenia zaskarżonej czynności zamawiającego.

Pismem z 17 kwietnia 2025 zamawiający wezwał odwołującego Kowalski Budownictwo Sp. z o.o. do wyjaśnień rażąco niskiej ceny żądając wyjaśnień w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia istotnych części składowych zaoferowanej ceny co najmniej w zakresie:

- Zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie,
- Zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie.
- Przedstawienie planowanych kosztów zakupów materiałów, kosztów sprzętowych i robocizny odnośnie zakresu zadania
- Wybranych rozwiązań technicznych związanych z realizacją robót budowlanych;
- Wykazanie, co spowodowało możliwość obniżenia ceny oraz w jakim stopniu dzięki wskazanym czynnikom cena została obniżona.

Odwołujący 28 kwietnia 2025 r. udzielił wyjaśnień zaznaczając, że:

1.W zakresie zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie,

Kowalski Budownictwo sp. z o.o. zaznaczył, że spełnia wymagania, a pracownicy są opłacani stawką zarobkową znacznie powyżej 34 zł/h brutto co pokrywa najniższe wymagane wynagrodzenie.

Wykonawca przedstawił dowód w postaci umów przykładowych pracowników.

2.W zakresie zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie:

Odwołujący zaznaczył, że od stawki roboczogodziny pracy pracowników powyżej 34 zł/h brutto odprowadza składki co w pełni pokrywa zabezpieczenie społeczne pracowników i jest ona powyżej najniższej płacy krajowej.

3.W zakresie przedstawienia planowanych kosztów zakupu materiałów, kosztów sprzętowych i robocizny:

Odwołujący przedstawił zestawienie kosztów zakupów w postaci tabelarycznej z wyszczególnieniem cen jednostkowych za poszczególne materiały. Zestawienie pracy sprzętu przedstawiono za pomocą kalkulacji sporządzonej na podstawie wieloletniej analizy składników cenotwórczych kształtujących ostateczne koszty pracy sprzętu. Ponadto Kowalski Budownictwo Sp. z o.o. załączył przyjęte założenia kosztorysowe, które wskazują wartość kosztów pośrednich jakie towarzyszą temu wykonawcy na etapie prowadzonych prac i uzyskiwania niezbędnych pozwoleń.

Spółka Kowalski Budownictwo przedstawiła powyższe wyjaśnienia w załącznikach do wyjaśnień RNC – Zał. 1 – Ceny materiałów, Zał. 2 – Kalkulacja pracy sprzętu, Zał. 3 – Założenia Kosztorysowe, Cz. 1 - Oferta – Solserwis, Cz. 2 - Oferta – Solserwis, Cz.

3 - Oferta – Solserwis, Oferta – BITUMAS, Oferta – HTI, Oferta - Drog-Bet.

4.W zakresie wybranych rozwiązań technicznych związanych z realizacją robót budowlanych;

Spółka Kowalski Budownictwo zaznaczyła, że swoją działalność opiera na wybranych rozwiązaniach technicznych, wyjątkowo korzystnych warunkach dostaw, usług związanych z realizacją robót budowlanych - posiadamy wszystkie maszyny, pojazdy i urządzenia do realizacji zadania bez potrzeby ich wypożyczenia na zewnątrz co pozwala znacznie obniżyć ceny robót zwłaszcza ziemnych.

Jako dowód odwołujący przedstawił w załączeniu do wyjaśnień dowody rejestracyjne.

5.W zakresie wykazania, co spowodowało możliwość obniżenia ceny oraz w jakim stopniu dzięki wskazanym czynnikom cena została obniżona:

Spółka Kowalski Budownictwo zaznaczyła że, jest podmiotem średniej wielkości zatrudniającym od wielu lat specjalistów kierujących jak i wykonujących roboty budowlane z bardzo dużym doświadczeniem – nie bazuje w tym zakresie na podwykonawstwie. Zamierza wykonać zadanie bez korzystania z pomocy podwykonawców, o czym poinformowała zamawiającego na etapie składania ofert we formularzu ofertowym. Dodatkowo spółka posiada własny park maszyn i nie musi opierać się na wynajmie, co przekłada się bezpośrednio na atrakcyjne koszty pracy sprzętu.

Sprzęt budowlany posiada zaawansowane systemy wspomagające pracę operatorów, takie jak moduły GPS, które pozwalają na znaczne przyspieszenie prac ziemnych i niwelacji terenu.

Następnie w informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty oraz o ofertach odrzuconych z 23 maja 2025 r. zamawiający odrzucił ofertę Kowalki Budownictwo Sp. z o.o. uzasadniając to tym, że

1. Wykonawca dokonał niepoprawnej kalkulacji cenowej;

2. Wykonawca w zestawieniach cen materiałów wskazał, że materiały kupuje po wartości wyższej niż sprzedaje;

3. Poz. 27 (kosztorys branża- droga) wykonawca w kosztorysie wykazał wykonanie pozycji za cenę niższą niż koszt zakupu materiałów wykazanych w zestawieniu cen materiałów,

4. Wątpliwa jest także roboczogodzina pracy kierowcy tj. 30,00 zł wykazana w szczegółowej kalkulacji pracy sprzętu.

Ze stanowiskiem zamawiającego odwołujący się nie zgodził.

Zgodnie z art. 224 ust. 6 ustawy, zamawiający może odrzucić ofertę wyłącznie w przypadku, gdy przeprowadzona analiza złożonych wyjaśnień wraz z dowodami potwierdza, że oferta zawiera rażąco niską cenę. Zamawiający ograniczył się jedynie do założeń i arbitralnych zarzutów nie popartych bezpośrednimi dowodami czy głębszą analizą.

Zamawiający mogą formułować wezwania do wyjaśnień w sprawie rażąco niskiej ceny w sposób szczegółowy i zadawać wykonawcom pytania dotyczące konkretnych kosztów czy okoliczności wpływających na cenę oferty, co ułatwia wykonawcy przygotowanie wyjaśnień, a następnie zamawiającemu - ich ocenę. Jednocześnie jednak zamawiający nie mają obowiązku zawierania w wezwaniu do wykonawcy takich szczegółowych pytań odnoszących się do ceny jego oferty, gdyż z żadnego przepisu ustawy obowiązek taki nie wynika. Nawet jednak w przypadku skierowania do wykonawcy ogólnie sformułowanego wezwania, wykonawca ma obowiązek udzielić wyjaśnień co najmniej w zakresie okoliczności wymienionych w art. 224 ust. 3 ustawy, a wyjaśnienia te powinny być spójne, rzetelne i wykazujące w przedstawionym zakresie prawidłowość kalkulacji ceny oferty. Odwołujący zaznaczył, że treść wezwania zamawiającego implikuje treść odpowiedzi wykonawcy a ustawodawca nie narzuca stopnia szczegółowości wyjaśnień (poza minimalnym zakresem wyjaśnień dla robót budowlanych i usług).

Odwołujący w pełni odpowiedział na zakres wezwania oraz przedstawił stosowne dowody. Zamawiający nie kwestionował w wezwaniu do RNC konkretnych pozycji kosztorysowych, nie wskazywał na wątpliwości w zakresie pozycji 27, 39, 40 czy też różnic w zestawieniu materiałów.

Zamawiający następnie odrzucając ofertę na podstawie powyższych zarzutów, nie tylko wykroczył poza zakres wezwania, ale też oparł się na błędnych założeniach, bez dania jakiegokolwiek szansy odwołującemu na ustosunkowanie się do nich.

W zakresie zaś jedyne bezpośrednie odniesienie się do wyjaśnień wykonawcy – kwestii roboczogodziny pracy kierowcy tj. 30 zł za h, zamawiający ograniczył się jedynie lakonicznie, że taka stawka jest „wątpliwa”. Nie wskazał jednak, dlaczego stawka taka stawka miałaby być nieprawidłowa, ani jaka wartość powinna zostać przyjęta. Sama subiektywna ocena „wątpliwości” co do wysokości tej stawki nie może stanowić podstawy do odrzucenia oferty, bez dowodu na nierealność ceny. Takie działanie narusza art. 224 ust. 6 ustawy zasady zapewnienia zachowania uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców; wynikających z art. 16 ustawy.

Odwołujący wyjaśnił, że:

I. Co do zarzutu, że wykonawca dokonał niepoprawnej kalkulacji cenowej.

a) W zakresie pozycji nr 39 kosztorysu inwestorskiego:

Zaznaczył, że obejmuje ona wykonanie warstwy stabilizacji gruntu cementem, w ilości 1 360 m² oraz przy grubości warstwy 10 cm, co daje 136 m³ stabilizacji.

W oparciu o posiadaną przez Kowalski Budownictwo Sp. z o.o. ofertę od producenta DROGBET, cena jednostkowa za wykonanie stabilizacji wynosi 75,00 zł netto/m³.

W związku z powyższym koszt wykonania przedmiotowego zakresu wynosi:

136 m³ x 75,00 zł = 10 200,00 zł netto.

Zaofiarowana przez Kowalski Budownictwo Sp. z o.o. kwota w ramach tej pozycji wynosiła 43 520,00 zł netto, co oznacza, że zaproponowana cena w pełni uwzględniła koszty materiału, transportu, przygotowania podłoża, prac sprzętowych, robocizny oraz pozostałych kosztów pośrednich.

Dodatkowo zaznaczył, że Kowalski Budownictwo Sp. z o.o. posiada odpowiednie zaplecze techniczne, które pozwala mu na optymalizację kosztów realizacji tego zakresu, co zresztą uwzględnił w swoich wyjaśnieniach. Dowody rejestracyjne sprzętu zostały załączone do wyjaśnień RNC.

W związku z powyższym, pozycja ta nie może zostać uznana za rażąco niską, gdyż opiera się na realnych i potwierdzonych ofertach rynkowych, przewiduje zabezpieczenie środków na wszystkie niezbędne czynności towarzyszące wykonaniu stabilizacji oraz zawiera dodatkową rezerwę budżetową, co wyklucza ryzyko nieopłacalności wykonania robót.

b) w zakresie nr 40 kosztorysu inwestorskiego:

Pozycja nr 40 obejmuje wykonanie warstwy stabilizacji gruntu cementem, w ilości 10 405 m², oraz przy grubości warstwy 15 cm, co daje 1 560,75 m³.

Kowalski Budownictwo Sp. z o.o. dysponuje ofertą od firmy DROGBET, która przewiduje wykonanie stabilizacji w cenie 75,00 zł netto/m³. W związku z tym koszt materiałów i wykonania wynosi:

1 560,75 m³ × 75,00 zł = 117 056,25 zł netto.

Natomiast wartość oferty Kowalski Budownictwo Sp. z o.o. dla tej pozycji wynosi 274 692,00 zł netto, co oznacza, że zaproponowana przez nas cena znacznie przekracza podstawowe koszty wykonania robót i uwzględnia:

-koszt materiałów oraz transportu,

-pracę sprzętu i robociznę,

-organizację i zabezpieczenie placu budowy,

-marżę, koszty pośrednie oraz rezerwy na ryzyka i zmienne warunki gruntowe. W świetle powyższego, nie sposób uznać, że cena oferty w tej pozycji nosi cechy rażąco niskiej. Jest ona ekonomicznie uzasadniona, realna do wykonania i oparta na aktualnych ofertach rynkowych, a także zabezpiecza należyte wykonanie zamówienia.

II. Co do zarzutu, że, wykonawca w zestawieniach cen materiałów wskazał, że materiały kupuje po wartości wyższej niż sprzedaje

Rozbieżność pomiędzy ceną jednostkową materiałów przedstawioną ofercie a zestawieniem standardowych cen rynkowych (np. z oferty HTI) wynika ze specyficznej sytuacji logistycznej i materiałowej po stronie wykonawcy.

Spółka Kowalski Budownictwo Sp. z o.o. w związku z realizacją innego zadania, na którym pierwotnie przewidywano zastosowanie płyt ażurowych, dokonała zakupu większej ilości tego materiału. W późniejszym etapie inwestycja ta została przeprojektowana i wyłączono z niej elementy ażurowe na rzecz innych rozwiązań technologicznych, co spowodowało, że zgromadzone płyty pozostały niezagospodarowane.

W związku z powyższym, podjęto decyzję o ich wycenie w bieżącym postępowaniu na poziomie obniżonym o 10 zł/m² względem oferty rynkowej – w celu uwolnienia zamrożonych środków finansowych, racjonalnego wykorzystania materiałów znajdujących się na placu magazynowym oraz minimalizacji kosztów składowania i logistyki.

Zastosowana wycena nie wpłynęła negatywnie na jakość ani możliwość realizacji zamówienia, a jedynie stanowi efekt racjonalnej gospodarki materiałowej i przedsiębiorczego zarządzania zasobami spółki.

Rozbieżność pomiędzy ceną jednostkową materiałów przedstawioną w ofercie Kowalski Budownictwo Sp. z o.o. a standardowymi cenami rynkowymi (np. z oferty HTI) dotyczyła również innych pozycji kosztorysowych, w których Spółka Kowalski Budownictwo Sp. z o.o. dysponuje materiałem z wcześniejszych inwestycji. Oprócz wcześniej wspomnianych płyt ażurowych, podobna sytuacja miała miejsce w przypadku rury przepustowej PEHD o średnicy Ø800 mm. Zgodnie z aktualną ofertą HTI, cena rynkowa wynosiła 170 zł netto za mb, jednak materiał ten pozostał nam z innej realizacji i został wyceniony w naszej ofercie z obniżeniem o 5 zł/mb, tj. po 165 zł netto za mb. Zabieg ten, podobnie jak w przypadku płyt ażurowych, miał na celu optymalne wykorzystanie dostępnych zasobów magazynowych, zmniejszenie kosztów magazynowania i logistyki, oraz racjonalizację gospodarki materiałowej.

Podkreślił, że tak niewielka różnica jednostkowa – rzędu kilku złotych – przy dużej skali realizowanego zamówienia nie ma żadnego wpływu na rzetelność kalkulacji, jakość wykonania ani zdolność wykonawcy do realizacji zamówienia zgodnie z dokumentacją projektową i wymogami zamawiającego.

Zastosowane obniżki wynikają wyłącznie z praktyki efektywnego zarządzania materiałami i kosztami wewnętrznymi przedsiębiorstwa.

III. Co do zarzutu, że, w poz. 27 (kosztorys branża- droga) wykonawca w kosztorysie wykazał wykonanie pozycji za cenę niższą niż koszt zakupu materiałów wykazanych w zestawieniu cen materiałów.

Zaznaczył, że pozycja ta dotyczy wykonania przepustu z rury PEHD o średnicy Ø800 mm wraz z montażem prefabrykowanych ścianek czołowych (wlotowej i wylotowej).

Zakres według kosztorysu inwestorskiego to :

-Długość przepustu: 11 mb

-Dwie prefabrykowane ścianki czołowe: 2 szt.

Zestawienie kosztów na podstawie posiadanych ofert wygląda zaś następująco:

a)Cena jednostkowa rury PEHD Ø800 mm: 170,00 zł netto/mb:

11 mb × 170 zł = 1 870,00 zł netto

b)Cena jednej prefabrykowanej ścianki czołowej: 320,00 zł netto:

2 szt. × 320 zł = 640,00 zł netto

c)Łączny koszt materiałów prefabrykowanych:

1 870,00 zł + 640,00 zł = 2 510,00 zł netto

W kosztorysie inwestorskim przewidziano wartość 2 750,00 zł netto za realizację całego zakresu tej pozycji, co oznacza, że:

a) różnica w wysokości 240,00 zł netto pozostaje do dyspozycji na koszty montażu, robociznę, sprzęt oraz dojazd,
b) zaproponowana cena jest realna, rynkowa i wystarczająca do wykonania przedmiotowego zakresu robót zgodnie z dokumentacją.

Biorąc pod uwagę powyższe, zaproponowana przez Kowalski Budownictwo Sp. z o.o. wycena została dokonana w sposób rzetelny, w oparciu o faktyczne oferty producentów i dostawców oraz uwzględnia pełny koszt wykonania prac. W związku z powyższym, pozycja nie mogła zostać uznana za rażąco niską i jest to sprzeczne z zasadami prawa zamówień publicznych.

IV. Co do zarzutu, że wątpliwa jest także roboczogodzina pracy kierowcy tj. 30,00 zł wykazana w szczegółowej kalkulacji pracy sprzętu.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego stawki 30,00 zł za roboczogodzinę kierowcy, wskazał, że kwota ta jest wartością netto. Przyjęta metodologia kalkulacyjna stosowana przez kosztorysanta zakłada operowanie wartościami netto na wszystkich etapach wyceny, natomiast dopiero końcowa wartość kosztorysu prezentowana jest jako wartość brutto.

Ponadto wskazał, że kierowcy są zatrudnieni na podstawie umów o pracę. Wynagrodzenia tych pracowników są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa pracy oraz podlegają pełnemu oskładkowaniu i opodatkowaniu, zgodnie z obowiązującymi regulacjami.

V. Naruszenie przez zamawiającego zasady przejrzystości i równego traktowania wykonawców przez nieprecyzyjne wezwanie do wyjaśnień rażąco niskiej ceny

Nie sposób się zgodzić z argumentacją zamawiającego, że to po stronie wykonawcy wystąpił brak staranności, a złożone przez niego wyjaśnienia były niepełne, niejasne czy zawierały zbyt ogólne informacje dotyczące rażąco niskiej ceny.

Zamawiający, kierując do Kowalski Budownictwo Sp. z o.o. wezwanie do złożenia wyjaśnień w trybie art. 224 ust. 1 ustawy, zobowiązany był jednoznacznie wskazać, które elementy oferty budzą jego wątpliwości i które uznaje za mogące świadczyć o rażąco niskiej cenie. W niniejszym przypadku zamawiający ograniczył się do ogólnego wyliczenia obszarów tematycznych, bez wskazania konkretnych pozycji kosztorysowych czy wartości, które uznał za wątpliwe.

Zgodnie z przyjętym orzecznictwem wezwanie do wyjaśnień rażąco niskiej ceny nie może być ogólnikowe. Zamawiający powinien wskazać elementy oferty, które mają zostać przez wykonawcę wyjaśnione i dowiedzione. Takie działanie wynika z art. 224 ust. 1 ustawy, który wymaga, aby zamawiający zwrócił się o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów, dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu. Trudno bowiem oczekiwać od wykonawcy składania wyjaśnień i przedstawiania dowodów, w sytuacji, gdy zamawiający w wezwaniu nie wskazał elementów dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu, które wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego lub wynikającymi z odrębnych przepisów.

Odwolujący w terminie odpowiedział na wszystkie wskazane punkty, szczegółowo przedstawiając kalkulację ceny, uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz przedkładając stosowne dowody — ceny materiałów, kalkulacje pracy sprzętu, założenia kosztorysowe, oferty, zestawienie maszyn oraz pojazdów wraz z dowodami rejestracyjnymi oraz kopie przykładowych umów z pracownikami.

Pomimo tego, zamawiający odrzucił ofertę, powołując się na rzekome powyżej opisane nieprawidłowości, które — co istotne — nie zostały wskazane w treści wezwania do wyjaśnień jako przedmiot wątpliwości. Zamawiający nie umożliwił odwołującemu odniesienia się do tego konkretnego zarzutu przed podjęciem decyzji o odrzuceniu jego oferty, co pozbawiło wykonawcę prawa do obrony swojego stanowiska.

Takie działanie jest sprzeczne nie tylko z literalnym brzmieniem ustawy, ale także z ugruntowanym orzecznictwem Krajowej Izby Odwoławczej, które zaznacza, że gdy zamawiający nie zadał pytań o konkretne koszty, to nie ma żadnych podstaw domniemywać ich braku tylko dlatego, że wykonawca samodzielnie nie domyślił się intencji zamawiającego co do rzeczywistego kształtu i tematyki żądanych wyjaśnień. Jeśli zamawiający miał wątpliwości w zakresie ujęcia ww. kosztów w cenie oferty to jego obowiązkiem było skierowanie do wykonawcy dodatkowego wezwania do wyjaśnień, a nie oparcie się na bezpodstawnym założeniu, że brak odpowiedzi na niezadane pytanie oznaczał nieuwzięcie określonych kosztów w cenie oferty.

Odwolujący zaznaczył, że samo zastosowanie ponownego wezwania uzależnione jest od konkretnych przesłanek. Zamawiający po otrzymaniu wyjaśnień musi dokonać ich rzetelnej oceny. Ponowne wezwanie do wyjaśnień rażąco niskiej ceny jest możliwe tylko wówczas, jeżeli już pierwsze wyjaśnienia są rzetelne. Zamawiający może bowiem wystosować do wykonawcy kolejne wezwanie do wyjaśnień, ale tylko wtedy, gdy wzywa tego wykonawcę do wyjaśnienia jakichś nowych wątpliwości bądź też doprecyzowania pewnych kwestii. Istotne jest przy tym, aby wyjaśnienia, które zostały złożone w odpowiedzi na pierwsze wezwanie były konkretne, przekonujące, spójne i logiczne oraz poparte złożonymi dowodami.

W tym przypadku przesłanki te zostały spełnione, odpowiedzi Kowalski Budownictwo Spółka z o.o. były jasne, konkretne

i precyzyjne oraz spełniały zakres wyznaczony przez zamawiającego. Nie jest dopuszczalne, aby po otrzymaniu takiej odpowiedzi zamawiający zmieniał zakres zarzutów i na etapie oceny wyjaśnień koncentrował się na kwestiach szczegółowych, których uprzednio nie zasygnalizował.

Takie postępowanie zamawiającego narusza zasadę rzetelności i przejrzystości postępowania, a także prawo wykonawcy do skutecznego odniesienia się do stawianych zarzutów. Nie można oczekiwać, że wykonawca odniesie się do niewyartykułowanych wątpliwości zamawiającego, których treść poznaje dopiero przy odrzuceniu oferty.

Kowalski Budownictwo Sp. z o.o. przedstawił szczegółowe wyjaśnienia zgodne z treścią wezwania, zamawiający nie mógł więc odrzucić oferty z powołaniem się na inne elementy oferty, niewskazanych w wezwaniu. Takie działanie stanowi naruszenie art. 224 ust. 5, 6 ustawy, jak również zasady równego traktowania wykonawców (art. 16 ustawy).

29 maja 2025 r. zamawiający poinformował o wniesieniu odwołania.

2 czerwca 2025 r. do postępowania odwoławczego po stronie zamawiającego zgłosił się Eurovia Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Bielanach Wrocławskich, ul. Lysowa 1. Zgłoszenie zostało wniesione przez pełnomocnika działającego na podstawie pełnomocnictwa z 2 czerwca 2025 r. udzielonego przez dwóch wiceprezesów zarządu. Do zgłoszenia dołączono dowody jego przekazania stronom. Wniósł o oddalenie odwołania. Wskazał, że posiada interes w rozstrzygnięciu na korzyść zamawiającego, bo pozostaje wykonawcą, którego oferta została uznana za najkorzystniejsza w postępowaniu, a rozstrzygnięcie odwołania zgodnie z żądaniem odwołującego może doprowadzić do unieważnienia czynności zamawiającego polegającej na wyborze oferty najkorzystniejszej. W interesie przystępującego leży, aby KIO oddaliła odwołanie w zakresie czynności i zaniechała zamawiającego i potwierdziła prawidłowość działań podjętych przez zamawiającego.

23 czerwca 2025 r. zamawiający złożył odpowiedź na odwołanie wnosząc o oddalenie odwołania w całości.

Ponadto o przeprowadzenie następujących dowodów, na wskazane okoliczności:

- oferty cenowe: z 19.05.2025 r. Holcim, z 16.05.2025 r. Nowak Betonarnia, z 14.05.2025 r. i z 21.05.2025 r. Gryfbeton, na okoliczność orientacyjnych cen na rynku za m³ stabilizacji 1,5 – 2,5 MPa;
- szczegółowe Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Branża Drogowa; na okoliczność rażąco niskiej ceny oferty Wykonawcy, a w szczególności rażąco niskiej ceny wykonania podbudowy z kruszywa związ. hydraulicznie cementem C1,5/2;
- informacji Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy z 22.05.2025 r., znak: ZDW.N4.361.32.2025, na okoliczność przesłanki wykluczenia odwołującego z postępowania na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;

Także, o zasądzenie na rzecz zamawiającego kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów wynagrodzenia pełnomocnika.

Zarzuty podniesione przez odwołującego są bezzasadne. Zamawiający przytoczył treść art. 224 ust. 6 ustawy. Wskazał treść wezwania do złożenia wyjaśnień zaoferowanej ceny, podkreślając, że oczekiwał przedstawienia planowanych kosztów zakupów materiałów, kosztów sprzętowych i robocizny odnośnie zakresu zadania.

Wykonawca przedstawił wyjaśnienia, które w ocenie zamawiającego nie uzasadniają podanej w ofercie ceny. To na wezwanym przez zamawiającego wykonawcy spoczywa obowiązek wykazania, że cena oferty nie jest ceną rażąco niską, co wprost wynika z przepisu art. 224 ust. 5 ustawy - wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 30 stycznia 2025 r., KIO 25/25.

Zdaniem zamawiającego nie jest wystarczające rozwianie przez wykonawcę pewnych wątpliwości. Konieczne jest uzasadnienie w oparciu o złożone wyjaśnienia wraz z dowodami, że za zaoferowaną cenę lub koszt możliwe jest należyte wykonanie zamówienia.

Zamawiający odrzuca ofertę wykonawcy, jeżeli wyjaśnienia nie potwierdzają, że cena oferty nie jest rażąco niska. Niewykazanie przez wezwanego do wyjaśnień wykonawcę, że cena jego oferty nie jest rażąco niska mieści się w zakresie hipotezy normy prawnej art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy wyrok KIO z 20.4.2022 r., KIO 859/22, Legalis). Podobnie KIO w uchwale z dnia 22 lutego 2022 r. (KIO/KD 9/22).

Odnosząc się do zarzutu braku ponownego wezwania do wyjaśnień zamawiający nie ma prawa ponownie kierować do wykonawcy wezwania do złożenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny, skoro pierwsze wyjaśnienia wykonawcy rażąco niską cenę oferty potwierdzają.

Zamawiający powołał wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 9 czerwca 2021 r. KIO 1166/21.

I.W stosunku dokonania niepoprawnej kalkulacji cenowej.

Zamawiający analizując ceny podane w pozycji 39 i 40 Kosztorysu Inwestorskiego branży drogowej wskazał, że cena jednostkowa 26,40 zł/m² dla 15 cm jest niższa niż dla 10 cm – 32 zł/m².

Pozycje 39 i 40 – szczegóły:

Poz.Opis robót pozycji [zł]	Grubość warstwy	Ilość [m ²]	Cena jednostkowa [zł/m ²]	Wartość
39Wykonanie ulepszanego podłoża z kruszywa związ. hydraulicznie cementem C1,5/2				
		10 cm		1 360,00

32,00	43 520,00		
40Wykonanie podbudowy z kruszywa związ. hydraulicznie cementem C1,5/2	15 cm	10	405,00
26,40	274 692,00		

Cena zaoferowana przez odwołującego za warstwę 15 cm (poz. 40) jest niższa (26,40 zł/m²) niż za warstwę 10 cm (poz. 39 – 32,00 zł/m²), mimo że zużycie materiału i robocizna powinny być wyższe dla grubszej warstwy. Zamawiający wskazał w informacji o odrzuceniu oferty odwołującego z 23.05.2025 r. warstwa stabilizacji C1,5/2 o grubości 15 cm nie może być wykonana za cenę niższą niż warstwa stabilizacji C1,5/2 o grubości 10 cm.

Obliczenie ilości ton stabilizacji (przy założeniu 2,2 t/m³ gęstości) przedstawia się następująco:

Dla poz. 39 (10 cm = 0,10 m):

Masa: $1\,360\text{ m}^2 \times 0,10\text{ m} \times 2,2\text{ t/m}^3 = 299,2\text{ t}$

Koszt materiału: $299,2\text{ t} \times 75\text{ zł/t} = 22\,440\text{ zł}$

Cena za m² samego materiału: $22\,440\text{ zł} \div 1\,360\text{ m}^2 \approx 16,50\text{ zł/m}^2$

Dla poz. 40 (15 cm = 0,15 m):

Masa: $10\,405\text{ m}^2 \times 0,15\text{ m} \times 2,2\text{ t/m}^3 = 3\,435,65\text{ t}$

Koszt materiału: $3\,435,65\text{ t} \times 75\text{ zł/t} = 257\,673,75\text{ zł}$

Cena za m² samego materiału: $257\,673,75\text{ zł} \div 10\,405\text{ m}^2 \approx 24,76\text{ zł/m}^2$

Cena materiału powinna wzrastać z grubością warstwy, ponieważ zużywa się więcej cementu i kruszywa.

Cena jednostkowa w kosztorysie inwestorskim jest odwrotna, co potwierdza rażąco niską cenę oferty odwołującego.

Zgodnie z Szczegółową Specyfikacją Techniczną Wykonania i Odbioru Robót Branża Drogowa w części D 04.05.01 pkt.

9 Podstawa płatności cena wykonania robót obejmuje:

- prace pomiarowe i przygotowawcze,
- oznakowanie robót,
- zakup materiałów,
- dostarczenie materiałów, wyprodukowanie mieszanki i jej transport na miejsce wbudowania,
- dostarczenie, ustawienie, rozebranie i odwiezienie przewodnic oraz innych materiałów i urządzeń pomocniczych,
- rozłożenie i zagęszczenie mieszanki,
- pielęgnacja wykonanej warstwy,
- przeprowadzenie niezbędnych badań laboratoryjnych i pomiarów wymaganych w Szczegółowej Specyfikacji Technicznej.

Zatem biorąc pod uwagę fakt, że do wykonania są warstwy konstrukcyjne o różnych grubościach (10 cm i 15 cm) ilość materiału do wyprodukowania mieszanki będzie inna. Dla 1 m² warstwy 10 cm będzie to objętość 0,1m³ kruszywa natomiast dla warstwy o gr. 15 cm będzie to 0,15m³, zatem zarówno ilość użytego kruszywa jak i spoiwa hydraulicznego będzie różna.

Zatem jeśli ilość materiału do wbudowania jest różna, to mając na uwadze identyczny skład mieszanek logiczne jest, że cena wykonania grubszej warstwy będzie wyższa.

Dowód: Szczegółowe Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Branża Drogowa; na okoliczność rażąco niskiej ceny oferty Wykonawcy, a w szczególności rażąco niskiej ceny wykonania podbudowy z kruszywa związ. hydraulicznie cementem C1,5/2

Czyli grubsza warstwa jest tańsza, aniżeli cieńsza.

Wskazał na orzecznictwo KIO (zob. wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 16 lutego 2024 r., KIO 290/24).

Rzeczywista cena samego materiału wskazuje, że dla 15 cm stabilizacji koszt powinien być, co najmniej o ok. 8 zł/m² wyższy niż dla 10 cm.

Odwołujący w wyjaśnieniach do poz. 40 podnosi, że: $10405\text{ m}^2 \times 0,15\text{ m} = 1560,75\text{ m}^3$ i to pomnożył razy 75 zł/m³ otrzymując wartość 117 056,25 zł za poz. nr 39, a wartość pozycji nr 40 to 274 692 zł. Twierdzi, że wszystko się zgadza. Tymczasem odwołujący przyjął błędne założenia: odwołujący przyjął 1 t/m³ zamiast 2,2 t/m³. W załącznikach do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny (oferta nr 2025/KB/0749 Drog-Bet Łukasz Kowalski z 13.04.2025 r.) wskazał cenę za stabilizację 75 zł za t, a nie za m³. Orientacyjne ceny na rynku za m³ stabilizacji 1,5 – 2,5 MPa to 150-200 zł netto. Dlatego podana cena w t jest realna, a w m³ nierealna.

Dowód: Oferty cenowe: z 19.05.2025 r. Holcim, z 16.05.2025 r. Nowak Betoniarnia, z 14.05.2025 r. i z 21.05.2025 r. Gryfbeton, na okoliczność orientacyjnych cen na rynku za m³ stabilizacji 1,5 – 2,5 MPa;

Z ww. ofert wynika rażąca różnica w cenie odwołującego a ofert rynkowych Holcim to cena 167 zł/m³, Nowak to cena 148 zł/m³, Gryfbeton to cena 200 zł/m³. Tymczasem cena oferty po jakiej odwołujący ma kupować to 165 zł/m³ ($75\text{ Zł} / \text{t} = 75 \times 2,2 = 165\text{ zł} / \text{m}^3$). Z tą zasadniczą różnicą, że ww. ceny aktualnych ofert nie uwzględniają kosztów transportu oraz pozostałych opłat. Tymczasem cena jaką przedstawia odwołujący to cena za całość. Przy konieczności transportu przy odległości 108 km od miejsca budowy – cena ta jest nie tylko rażąco niska, co nierealna.

Rzeczywisty koszt materiału dla poz. 40 wynosi 257 523,75 zł. Pozycja pokrywa tylko materiał – brak marginesu na sprzęt i robociznę. Materiał w tej pozycji stanowi 93,75%.

Zamawiający wskazał na orzeczenie KIO (zob. wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 5 sierpnia 2020 r., KIO 1477/20).

Odwołujący w pkt I b) treści odwołania nie wskazał, dlaczego warstwa stabilizacji o grubości 15 cm jest tańsza niż warstwa stabilizacji o grubości 10 cm. Oczywistym jest, że jest to niemożliwe.

Na potwierdzenie tej tezy wystarczy wskazać, ceny pozostałych ofert w tych pozycjach:

D 04.05.01 45233000-9PODBUDOWA I ULEPSZONE PODŁOŻE Z KRUSZYWA ZWIĄZANEGO HYDRAULICZNYM CEMENTEM.

CPV: Roboty w zakresie konstruowania, fundamentowania oraz wykonywania nawierzchni autostrad, dróg. Kowalski

Eurovia PRDM Szamotuły PRDM Koło Redon Pol Dróg R D B Colas
Strabag

D 04.05.01.22.01 Wykonanie ulepszonych podłoża z kruszywa związanego hydraulicznie cementem C1,5/2; gr. warstwy 10cm									
m2	1	360	32,00	21,90	26,28	26,00	26,00	27,56	
	23,00	26,75	34,98						

D 04.05.01.31.04 Wykonanie ulepszonych podłoża z kruszywa związanego hydraulicznie cementem C1,5/2; gr. warstwy 15cm									
	10	405	26,40	30,74	33,74	34,00	26,50	38,16	
	26,00	37,84	47,86						

Wyjaśnienia w odwołującego w zakresie rażąco niskiej ceny potwierdziły fakt rażąco niskiej ceny.

II. Co do zarzutu, że odwołujący w zestawieniach cen materiałów wskazał, że materiały kupuje po wartości wyższej niż sprzedaje

W wyjaśnieniach RNC wykonawca jasno przedstawił oferty na zakup materiałów od innych dostawców, co sugeruje, że wskazanych materiałów nie posiada i będzie musiał je zakupić. W wyjaśnieniach nie ma informacji o tym, że wykonawca już posiada potrzebne materiały, które sam wycenił na poziomie obniżonym o 10 zł/m².

Zarówno w ofercie HTI jak i wyjaśnieniach nie zostało przedstawione, że ceny są podane, jako rozeznanie rynkowe celem własnej wyceny zalegających materiałów.

Odwołujący w żaden sposób nie sprostował treści wezwania zamawiającego z 17.04.2025 r., w zakresie:

- zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie,
- zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie.

Odwołujący w swych wyjaśnieniach z 28.04.2025 r. wskazał, że „nasi pracownicy są opłacani stawką zarobkową znacznie powyżej 34 zł/h brutto, co pokrywa najniższe wymagane wynagrodzenie – dowód – umowy przykładowych pracowników w załączeniu”. Tymczasem z analizy załączonych dowodów wynika, że pracownicy Z.S. i R.A. na stanowisku operator maszyn budowlanych zarabiają 4 830,00 zł brutto miesięcznie w wymiarze pełnego etatu. Przeliczając tę kwotę na średnio 40 godzin tygodniowo, co przekłada się na minimum 160 godzin w miesiącu, co daje wynagrodzenie za godzinę pracy w kwocie 30,18 zł brutto. Podobnie z przedstawionej przez Wykonawcę w załączniku 2 do wyjaśnień rażąco niskiej ceny z 28.04.2025 r. – Szczegółowa kalkulacja ceny motogodziny pracy sprzętu, wynika, że operator miałby zarabiać 30,50 zł brutto za godzinę, przy przyjęciu, że jest to stawka brutto. Tym samym odwołujący nie przedstawił dowodów na potwierdzenie faktu, że jego pracownicy zarabiają znacznie powyżej 34 zł/h brutto. Wykonawca przedstawił wręcz dowody zaprzeczające temu twierdzeniu. Zamawiający zwrócił uwagę, że jeśli stawka 30,50 zł za godzinę pracy operatora to całkowity koszt wykonawcy, jak wskazuje odwołujący w ww. załączniku Szczegółowa kalkulacja ceny motogodziny pracy sprzętu, w ostatniej kolumnie „wartość” – to stawka 30,50 zł ceny jednostkowej za godzinę pracy operatora nie uwzględnia pełnych kosztów pracy poniesionych przez pracodawcę. Tym bardziej, że wykonawca w wyjaśnieniach z 28.04.2025 r. podkreśla, że „Zestawienie pracy sprzętu przedstawiono za pomocą kalkulacji sporządzonej na podstawie wieloletniej analizy składników cenotwórczych kształtujących ostateczne koszty pracy sprzętu”. Wszak zgodnie z przepisem art. 16 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r., poz. 769 z późn. zm.) składki na ubezpieczenia emerytalne pracowników, finansują z własnych środków, w równych częściach, ubezpieczeni i płatnicy składek. Innymi słowy odwołujący w ww. szczegółowej kalkulacji przyjął w kolumnie „wartość” i „cena jedn.” stawkę brutto wynagrodzenia za godzinę pracy pracownika (za czym zdaje się przemawiać treść szczegółowej kalkulacji) pomijając w kolumnie „wartość” koszty pracodawcy tj. stawkę brutto brutto wynagrodzenia za godzinę pracy pracownika. Za taką interpretacją załącznika nr 2 przemawia nazwa ostatniej kolumny każdej tabeli tj. „wartość” oraz ostatni wiersz każdej tabeli tj. „zysk” oraz treść wyjaśnień, w których

wykonawca wskazał, że są to ostateczne koszty pracy sprzętu. Skoro wykonawca zakłada w podsumowaniu każdej tabeli „zysk” to musi oznaczać, że wartości w niej podane stanowią całkowite koszty wykonawcy, czyli w zakresie kosztów pracy roboczogodziny operatora i kierowcy, uwzględniające koszty ubezpieczenia społecznego.

Do kosztów pracownika za godzinę należy przyjąć oprócz wypłaty np.: delegację, dietę, środki ochrony indywidualnej, zakwaterowanie w delegacji lub koszty dojazdu, zatem jeśli nawet koszty płacy pracownika są zgodne z rozporządzeniem o minimalnej płacy, to w kalkulacji roboczogodziny pracownika należy zawrzeć wszystkie koszty z nim związane, a nie tylko wypłatę.

Tymczasem odwołujący twierdzi, że podane stawki za godzinę pracy kierowcy 30,00 zł to stawka netto. Ponadto odwołujący twierdzi, że przyjęta metodologia kalkulacyjna stosowana przez odwołującego to zakłada operowanie wartościami netto. Pozostaje to w sprzeczności z treścią wyjaśnień rażąco niskiej ceny wykonawcy z 28.04.2025 r. gdzie podkreślał, że „Zestawienie pracy sprzętu przedstawiono za pomocą kalkulacji sporządzonej na podstawie wieloletniej analizy składników cenotwórczych kształtujących ostateczne koszty pracy sprzętu”.

Przyjmując nawet, że stawki podane w załączniku 2 do wyjaśnień rażąco niskiej ceny z 28.04.2025 r. – Szczegółowa kalkulacja ceny motogodziny pracy sprzętu – to stawki netto to odwołujący w polu „wartość” nie uwzględnił ani stawki brutto wynagrodzenia, ani tym bardziej stawki brutto brutto wynagrodzenia, ani innych ww. wskazanych kosztów (delegacje, diety itp.). Jeśli stawki te to stawki netto to zupełnie nie wiadomo na jakiej podstawie wskazane są wartości w komórce „zysk” w poszczególnych tabelach.

Treść załącznika nr 2 do wyjaśnień rażąco niskiej ceny jest tym bardziej nie zrozumiała, że wykonawca stawia znak równości pomiędzy takimi jednostkami jak roboczogodzina pracy operatora, a motogodziną pracy sprzętu (koparka, walec, układarka itp.).

Odnosząc się w tym miejscu szczegółowo do kalkulacji ceny motogodziny pracy sprzętu, to zamawiający wskazał:

Cena pracy sprzętu:

- brak odnośnika do planowanych nakładów do poszczególnych pozycji kosztorysowych (nie ma wiedzy ile będzie kosztowała poszczególna pozycja w obsłudze sprzętowej);

- brak nakładów całościowych przy zakładanych przerobach (nie wiadomo ile globalnie wykonawca zakłada ponieść kosztów sprzętowych);

- 1 Mth sprzętu nie jest równoznaczna z 1 Roboczogodziną pracownika;

- Koszt 30,00 lub 30,50 zł netto pracownika za roboczogodzinę, nie odpowiada kosztom pracodawcy 1 godziny pracownika;

- skąd pojawia się element zysku na sprzęcie, jeśli nie znamy kalkulowanej wartości nakładów;

- cena 65zł netto/mth koparki nie uwzględnia kosztów przerzutów, ubezpieczenia, ew. awarii czy serwisu, amortyzacja to tylko bieżące utrzymanie sprzętu i spadek wartości.

Poza tym koszt zapewnienia kierownika budowy przez okres trwania umowy (16 miesięcy) i ew. w trakcie gwarancji na poziomie 9265,47 zł netto, nawet przy jednoczesnym zatrudnieniu na 10 budowach (wraz z innymi kosztami) jest głęboko nierealny. Nie wspominając o kierownikach robót branżowych, których brak w założeniach kosztorysowych.

Zamawiający bazując na danych z portalu stwierdził, że zarobki kierowników robót kształtują się na następującym poziomie: 10 650 i 11 650zł

Zatem nawet gdyby przyjąć, że kierownicy zarabiają najniższą możliwą stawkę brutto 9580,00 zł (co jest niewiarygodne przy kierownikach budowy z dużym stażem), to odwołujący z tego tytułu w ofercie co najmniej kwoty 153280,00 zł brutto (9580,00zł x16 miesięcy).

Przy tej wartości i tym profilu wykonawcy nie ujęto również kosztów związanych z ewentualnym sposobem finansowania zadania i kosztów z tym związanych. Z opisu wynika, że wszelkie płatności będą realizowane na bieżąco, gdzie zamawiający przewiduje tylko określony model płatności za roboty.

Ubezpieczenie budowy rozumiane jest na czas trwania robót. Nie obejmuje zatrzymanej kwoty gwarancji i rękojmi. Nawet, jeśli byłoby to gwarancją bankową jest to koszt niemały.

Reasumując:

- w treści pisma z 28.04.2025 r. odwołujący twierdzi, że jego pracownicy zarabiają stawkę za roboczogodzinę pracy powyżej 34 zł/h brutto;

- w przedstawionych dowodach tj. umowach o pracę wynika że operatorzy maszyn budowlanych zarabiają w rzeczywistości 30,18 zł/h brutto;

- w przedstawionym ww. załączniku nr 2 do wyjaśnień rażąco niskiej ceny, wskazał, że operatorzy mają zarabiać 30,50 zł/h, a kierowca ma zarabiać 30,00 zł/h, co jak podkreśla wykonawca w wyjaśnieniach z 28.04.2025 r. ma stanowić „ostateczne koszty pracy sprzętu”, a zatem należy przyjąć, że kwoty te to wartości brutto;

- przy uwzględnieniu treści odwołania, w którym wskazano, że podane kwoty to kwoty netto to w przedstawionym ww. załączniku nr 2 do wyjaśnień rażąco niskiej ceny, wykonawca wskazał, że operatorzy mają zarabiać 30,50 zł/h netto, a

kierowca ma zarabiać 30,00 zł/h netto, Przy założeniu stawki 30,00 – 30,50 zł/h netto to wówczas stawka brutto wynosi ok 38,00 zł/h, a całkowity koszt pracodawcy to ok 45,00 zł/h (brutto brutto)

Innymi słowy wyliczenia z załącznika nr 2 w zakresie przewidywanego zysku wykonawcy są nieracjonalne.

Pomimo pozornej obszerności wyjaśnień z 28.04.2025 r. i poparcia ich licznymi dowodami, w rzeczywistości przedstawione przez wykonawcę wyjaśnienia oraz dowody na ich poparcie nie zawierają należytego przedstawienia sposobu kalkulacji ceny oferty, w szczególności wynagrodzenia zatrudnionych osób. Przedstawione dowody, a zwłaszcza załącznik nr 2 do wyjaśnień – Szczegółowa kalkulacja ceny motogodziny pracy sprzętu i załącznik nr 3 założenia kosztorysowe, stanowią gołosłowne twierdzenia wykonawcy. Skutkiem, czego mamy do czynienia z wyjaśnieniami o charakterze ogólnikowym, niepodlegającym uzupełnieniu. Zamawiający nie ma podstaw do powtórnego wzywania wykonawcy do doprecyzowania wyjaśnień i powinien odrzucić taką ofertę (zob. wyrok KIO z dnia 17 kwietnia 2023 r., sygn. akt KIO 880/23). Wskazał wyrok KIO (wyrok z dnia 20 grudnia 2012 r., KIO 2712/12).

Odwołujący nie wyjaśnił rażąco niskiej ceny w zakresie zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy oraz zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, potwierdzając wręcz brak zgodności z tymi przepisami.

III.Co do zarzutu, iż, w poz. 27 (kosztorys branża- droga) wykonawca w kosztorysie wykazał wykonanie pozycji za cenę niższą niż koszt zakupu materiałów wykazanych w zestawieniu cen materiałów.

Zamawiający wskazał, że wartość materiału w pozycji stanowi 91,27%, pozostała kwota tj. 240,00 zł nie jest wystarczająca na pokrycie kosztów wynikających z montażu, robocizny, sprzętu oraz dojazdu.

Według szczegółowej kalkulacji ceny motogodziny koszt poniesiony na koparkę wynosi 230,30 zł, pozostałe 9,70 zł ma pokryć koszt montażu, robociznę i dojazd.

Powyższa kalkulacja opiera się o 1 mth, a nie jest możliwe wykonanie całego asortymentu robót w 1 godzinę.

IV.Co do zarzutu, iż wątpliwa jest także roboczogodzina pracy kierowcy tj. 30,00 zł wykazana w szczegółowej kalkulacji pracy sprzętu.

Odwołujący wskazał w odwołaniu, że podana stawka 30,00 zł za roboczogodzinę kierowcy, jest wartością netto. Pozostaje to jednak w sprzeczności przedstawionymi przez wykonawcę dowodami do pisma wykonawcy z 28.04.2025 r. tj. umowy o pracę pracowników Z.S. i R.A. na stanowisku operator maszyn budowlanych zarabiają 4 830,00 zł brutto miesięcznie w wymiarze pełnego etatu oraz treścią wyjaśnień rażąco niskiej ceny, w której wskazano, że mają to być „ostateczne koszty pracy sprzętu”.

Przeliczając tą kwotę na średnio 40 godzin tygodniowo, co przekłada się na minimum 160 godzin w miesiącu, co daje wynagrodzenie za godzinę pracy w kwocie 30,18 zł brutto. Tymczasem stawka operatora w przedstawionej szczegółowej kalkulacji to 30,50 zł, a zatem jeszcze więcej aniżeli kierowcy. Wniosek jest taki, że twierdzenia wykonawcy zawarte w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny o stawce 34,00 zł/h brutto oraz zawarte w treści odwołania o stawce 30,00 zł/h netto, za prace kierowcy pozostają w sprzeczności z przedstawionymi dowodami do wyjaśnień rażąco niskiej ceny.

Nie może, bowiem wykonawca zakładać w załączniku 2 do wyjaśnień rażąco niskiej ceny 28.04.2025 r. – Szczegółowa kalkulacja ceny motogodziny pracy sprzętu, w pozycji „Zysk” określonej wartości, bez uwzględnienia w pozycjach ceny za roboczogodzinę pracy pracownika czy pozycji wartość obowiązku poniesienia przez pracownika i pracodawcę kosztów pracy tj. składek na ubezpieczenie społeczne. Przy uwzględnieniu, bowiem przepisów dotyczących kosztów pracy i zabezpieczenia społecznego, całkowite koszty pracy pracownika za roboczogodzinę, przy założeniu ok 30,00 zł netto to ok 45,00 zł.

W kontekście tego zarzutu znajdują również zastosowanie przedstawione przez zamawiającego twierdzenia w pkt II, powyżej, których powtarzanie w tym miejscu jest niecelowe.

Wskazał na wyrok z dnia 17 kwietnia 2023 r., sygn. akt KIO 880/23.

Przepisy ustawy wprowadzają domniemanie rażąco niskiej ceny, które powstaje w chwili rozpoczęcia procedury wyjaśniającej. Obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu, spoczywa na wykonawcy.

Podkreśliła to również Izba w wyroku z dnia 5 sierpnia 2021 r., sygn. akt KIO 1663/21. Wykonawca tego domniemanie swymi wyjaśnieniami nie obalił.

Nadto oferta odwołującego może polegać odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 b) ustawy w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy. Zamawiający, bowiem powziął wiadomość, że odwołujący może podlegać wykluczeniu na podstawie przewidzianych przez zamawiającego w pkt XV.1. SWZ przesłanki wykluczenia z postępowania tj. art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy.

Jak wynika, bowiem z informacji Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy z 22.05.2025 r., znak: ZDW.N4.361.32.2025 wykonawca został wykluczony z postępowanie prowadzonym przez tego zamawiającego pn. „Odnowa nawierzchni DW nr 245 na odc. Sucharzewo Wiecanowo od km 41+200 do km 45+233, dł. 4,033 km”, m.in. na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 7) ustawy. Wykonawca wraz z ofertą złożył oświadczenie o braku podstaw wykluczenia, w

którym nie poinformował zamawiającego o zaistniałych wobec niego przesłankach wykluczenia z art. 109 ust. 1 pkt 7) ustawy. Wykonawca nie dokonał wraz z oświadczeniem procedury samooczyszczenia przewidzianej w art. 110 ustawy, ani na żadnym z etapów postępowania.

Zamawiający podkreślił, że w celu samooczyszczenia wykonawca musi z własnej inicjatywy i bez wezwania podać w oświadczeniu o niepodleganiu wykluczeniu, o którym mowa w art. 125 ust. 1 ustawy, informację, że zachodzi wobec niego odpowiednia podstawa wykluczenia oraz wskazać opis środków naprawczych i zapobiegawczych. Należy, zatem oczekiwać, że wykonawca będzie aktywnie, czyli samodzielnie, z własnej inicjatywy współpracował z właściwymi organami oraz zamawiającym. (patrz: Prawo Zamówień Publicznych Komentarz pod redakcją Huberta Nowaka i Mateusza Winiarza – Urząd Zamówień Publicznych, zob. wyrok KIO z 24.01.2022 r., KIO 49/22, LEX nr 3317687).” J. E. Nowicki [w:] P. Wiśniewski, J. E. Nowicki, Prawo zamówień publicznych. Komentarz, wyd. V, Warszawa 2023, art. 110.). Obowiązkiem wykonawcy, jako profesjonalisty, jest podanie rzetelnych, wiarygodnych informacji i oświadczeń w dokumencie JEDZ. Powołał wyrok z 14.06.2018 r., KIO 1102/18, wyrok z 12.08.2019 r. sygn. akt KIO1179/19.

Przystępujący 25 czerwca 2025 r. złożył dodatkowe stanowisko pisemne wnosząc o oddalenie odwołania. Podniósł brak interesu odwołującego w uzyskaniu zamówienia wskazując, że zamawiający nie będzie w tym postępowaniu zawierał umowy ramowej, na co wskazywał odwołujący wykazując swój interes. Nadto odwołujący nie może ponieść szkody z uwagi na to, że przed ostatecznym rozstrzygnięciem postępowania można mówić jedynie o perspektywie uzyskania zamówienia. Czynny udział w procedurze nie uprawnia do podnoszenia jakichkolwiek roszczeń z tego tytułu.

Przystępujący wskazał na powstanie domniemania, że cena odwołującego ma charakter rażąco niski z chwilą wezwania do wyjaśnień i konieczności obalenia tego domniemania przez odwołującego, czemu w ocenie przystępującego nie sprostął. Powołał wyrok KIO 824/23. Wyjaśnienia nie mogą być abstrakcyjne i muszą zawierać konkretne dane i informacje. – wyrok KIO 703/23. Na wykonawcy spoczywa ciężar dowodu – KIO 3506/22. Nawet ogólny charakter wezwania nie zwalnia wykonawcy z obowiązku złożenia dostatecznych wyjaśnień, co najwyżej wykonawca zdobywa swobodę co do metody przedstawiania poszczególnych danych – KIO 820/23. Zamawiający musi dysponować na podstawie wyjaśnień pełną wiedzą, co do faktycznych składowych ceny ofertowej, które pozwolą mu dokonać oceny możliwości realizacji zadania przez konkretnego wykonawcę. Zamawiający nie może poszukiwać danych, czy się ich domyślać- KIO 3464/22. Wyjaśnienia odwołującego zawierają liczne klauzule generalne i nierzadko mają charakter abstrakcyjny. Odwołujący nie przedstawił środków dowodowych, których żądał zamawiający, dotyczy to tak pracowników jak i materiałów. Wezwanie zamawiającego nie miało charakteru ogólnego przeciwnie w 5 punktach wskazał jaki powinien być minimalny zakres wyjaśnień. Jeśli odwołujący miał zastrzeżenia co do zakresu lub sposobu wezwania powinien był skorzystać z procedury odwoławczej. Na obecnym etapie nie może skutecznie podnosić braku precyzyjności wezwania, gdyż stanowi to obecnie próbę przerzucenia ciężaru braku wyczerpujących i rzetelnych wyjaśnień z odwołującego na zamawiającego. Przystępujący przytoczył pkt. III.3.g SWZ i wskazał, że przedstawienie przykładowych umów pracowniczych nie spełnia wymagań przedstawionych w powołanym punkcie SWZ. Skoro odwołujący zamierza wykonać zamówienie sam, to w ramach wyjaśnień powinien przedstawić wykaz pracowników, których zamierza oddelegować do realizacji zamówienia i przedstawić komplet dokumentów (umów o pracę) na potwierdzenie zapewnienia minimalnego wynagrodzenia.

Przystępujący przedstawiając tabelę z wyliczeniami wskazał, że całkowity koszt pracodawcy przy wynagrodzeniu minimalnym wynoszącym 4 666,00 zł to 5 621,60, a średni koszt roboczogodziny przy przyjęciu średnio 166h w miesiącu to 33,87zł/h. Z wyjaśnień odwołującego wynika, że koszt kierowcy wynosi 30,50zł/h, a więc poniżej gwarantowanego minimum. Nie wykazał zatem, że uwzględnił wymóg zapłaty pracownikom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę gwarantowanego przez przepisy minimalnego wynagrodzenia.

Odnosząc się do kosztu materiałów to odwołujący poprzestał na swoich oświadczeniach nie dowodząc ich. Przykładowo dotyczy to płyt ażurowych, dla których odwołujący nie przedstawił dowodów z dokumentacji innego postępowania, co więcej nawet nie podał jego nazwy. Nie wiadomo czy stał się właścicielem materiałów w jakiej ilości i o jakich parametrach. Dotyczy to również rury przepustowej PEHD o średnicy fi 800mm. Wyjaśnienia w zakresie cen materiałów różnią się od siebie przez co nie można ich uznać za konkretne, jasne i spójne.

Stan faktyczny:

17 kwietnia 2025 r. zamawiający wezwał odwołującego działając na podstawie:

•art. 224 ust. 2 pkt 1 ustawy z 11 września 2019 r. — Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320), w związku z tym, że cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o co najmniej 30% od:

wartości szacunkowej zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania żądał od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia istotnych części składowych zaoferowanej ceny co najmniej w zakresie:

•zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy

z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie, zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie.

- przedstawienie planowanych kosztów zakupów materiałów, kosztów sprzętowych i robocizny odnośnie zakresu zadania wybranych rozwiązań technicznych związanych z realizacją robót budowlanych;
- wykazanie, co spowodowało możliwość obniżenia ceny oraz w jakim stopniu dzięki wskazanym czynnikom cena została obniżona.

W toku badania oferty zamawiający stwierdził na podstawie kryterium arytmetycznego, że cena oferty jest niższa w odniesieniu do wartości szacunkowej ustalonej przez zamawiającego, która wynosi: 18 095 015,07 zł brutto.

1Kowalski Budownictwo Sp. z o. o. 88-400 Żnin, ul. Dworcowa 12 11 396 524,56 37,02 %

Pouczenie:

Obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny/kosztu, spoczywa na wykonawcy.

Zamawiający poinformował, że odrzuceniu, jako oferta z rażąco niską ceną/kosztem, podlega oferta wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu, a podstawę do odrzucenia stanowi art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy.

Odwołujący wyjaśnił:

W kwestii ceny zaferowanej w powyższym postępowaniu przetargowym dotyczącej Rozbudowa drogi powiatowej nr 1331P Trzcianka - Biała, informujemy, iż cena ta nie jest niska. Kalkulacja została dokonana z uwzględnieniem wszystkich czynników cenotwórczych oraz okoliczności indywidualnie związanych z przedsiębiorstwem Kowalski Budownictwo Sp. z o. o.

W art. 224 ust. 2 ustawodawca wymienia okoliczności, na podstawie których zamawiający wzywa wykonawcę do wyjaśnień ceny wskazanej w ofercie, którą należy uznać za rażąco niską. Treść art. 224 ust. 2 pkt 1 ustawy wskazuje, że za rażąco niską cenę zamawiający może uznać cenę całkowitą wskazaną w ofercie, która jest o 30% niższą od ubрутtowionej wartości zamówienia ustalonej przed wszczęciem postępowania lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 (została złożona po terminie) i pkt 10 (zawiera błędy w obliczeniu ceny lub kosztu). Zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że „rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia”.

Przesłanki przepisu w zakresie średniej cen złożonych ofert odwołujący nie przekracza. Natomiast zamawiający słusznie zwrócił uwagę na przesłanki ceny niższej o 30% względem środków zamawiającego. Natomiast cena oferty odwołującego jest niższa jedynie o 13,68% średniej arytmetycznej cen złożonych ofert co może stanowić o zawyżonym kosztorysie inwestorskim. W postępowaniu wszystkie oferty są z cenami poniżej środków zamawiającego. Dlatego też, patrząc na ceny wszystkich ofert, które mieszczą się w środkach zamawiającego, doszło do zawyżenia kosztorysu inwestorskiego.

Niemniej, zgodnie z pismem zamawiającego wykonał jego wezwanie, i tak:

1) Spółka Kowalski Budownictwo spełnia wymagania zawarte w SWZ, SST, warunkach umowy oraz zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;

- pracownicy odwołującego są opłacani stawką zarobkową znacznie powyżej 34 zł/h brutto co pokrywa najniższe wymagane wynagrodzenie – dowód – umowy przykładowych pracowników w załączeniu;

2) zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie

– od stawki roboczegodziny pracy pracowników odwołującego powyżej 34 zł/h brutto odprowadza składki co w pełni pokrywa zabezpieczenie społeczne naszych pracowników i jest ona powyżej najniższej płacy krajowej;

3) Zamawiający żądał przedstawienia planowanych kosztów zakupu materiałów, kosztów sprzętowych i robocizny. Spółka Kowalski Budownictwo przedstawiła powyższe wyjaśnienia w załącznikach do wyjaśnień RNC – [Zał. 1 – Ceny materiałów], [Zał. 2 – Kalkulacja pracy sprzętu], [Zał. 3 – Założenia Kosztorysowe], [Cz. 1 - Oferta – Solserwis], [Cz. 2 - Oferta – Solserwis], [Cz. 3 - Oferta –Solserwis], [Oferta – BITUMAS], [Oferta – HTI], [Oferta - Drog-Bet].

Zestawienie kosztów zakupów zostało przedstawione w postaci tabelarycznej z wyszczególnieniem cen jednostkowych za poszczególne materiały. Zestawienie pracy sprzętu przedstawiono za pomocą kalkulacji sporządzonej na podstawie wieloletniej analizy składników cenotwórczych kształtujących ostateczne koszty pracy sprzętu. Ponadto Kowalski Budownictwo Sp. z o.o. załączył przyjęte założenia kosztorysowe, które wskazują wartość kosztów pośrednich jakie towarzyszą wykonawcy na etapie prowadzonych prac i uzyskiwania niezbędnych pozwoleń.

4) Spółka Kowalski Budownictwo swoją działalność opiera na wybranych rozwiązaniach technicznych, wyjątkowo

korzystnych warunkach dostaw, usług związanych z realizacją robót budowlanych

- posiadamy wszystkie maszyny, pojazdy i urządzenia do realizacji zadania bez potrzeby ich wypożyczenia na zewnątrz co pozwala znacznie obniżyć ceny robót zwłaszcza ziemnych – dowód – dowody rejestracyjne w załączeniu. Działalność Spółki opiera się na wypracowanym przez lata zarządzaniu procesami produkcji, świadczonych usług oraz metod budowy.

5) Spółka Kowalski Budownictwo jest podmiotem średniej wielkości zatrudniającym od wielu lat specjalistów kierujących jak i wykonujących roboty budowlane z bardzo dużym doświadczeniem – nie bazuje w tym zakresie na podwykonawstwie. Zamierza wykonać powyższe zadanie bez korzystania z pomocy podwykonawców, o czym informował zamawiającego na etapie składania ofert we Formularzu ofertowym. Dodatkowo posiada własny park maszyn i nie musi opierać się na wynajmie, przekłada się to bezpośrednio na atrakcyjne koszty pracy sprzętu. Sprzęt budowlany posiada zaawansowane systemy wspomagające pracę operatorów, takie jak moduły GPS, które pozwalają na znaczne przyspieszenie prac ziemnych i niwelacji terenu.

W świetle powyższego cena jego oferty jako całkowite wynagrodzenie za przekazany opis przedmiotu zamówienia nie stanowi rażąco niskiej w rozumieniu art. 224 ust. 6 ustawy oraz nie narusza regulacji art. 15 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji z 1993 roku.

W złożonych wyjaśnieniach wykonawca zwrócił uwagę na swoje długoletnie doświadczenie w branży budowlanej, w tym w zakresie kalkulacji robót, szeroką kooperację z producentami i hurtownikami materiałów i urządzeń, dostęp do specjalnych rabatów na kupowany asortyment, przedstawił stawkę przyjętej roboczogodziny. Spółka Kowalski Budownictwo dowiodła, że skalkulowała ceny zgodnie z zapisami SWZ, a ceny zawarte w kosztorysie są zbliżone do tych, które zaproponował w ofertach złożonych na tożsame zadania.

Oświadczył, że wykona zadanie zamówienia publicznego w pełnym zakresie zgodnie z wymaganiami SWZ- przedstawionym zakresem robót, przepisami prawa budowlanego oraz sztuki budowlanej w zaoferowanej cenie.

Załącznik nr 1 – Ceny materiałów:

Beton asfaltowy — AC 8S 284,00 zł zgodnie z ofertą BITUMAS

Beton asfaltowy — AC 11S 277,00 zł zgodnie z ofertą BITUMAS

Mieszanka — SMA 11 299,00 zł zgodnie z ofertą BITUMAS

Beton asfaltowy — AC 16 245,00 zł zgodnie z ofertą BITUMAS

Beton asfaltowy - AC 22P t 235,00 zł zgodnie z ofertą BITUMAS

Emulsja 2 054,50

Geosiatka 15,40 zł

Piasek 25,00 zł

Stabilizacja — C1,5/2 75,00 zł zgodnie z ofertą Drog-Bet

Kruszywo 0-31,5 t 70,00 zł zgodnie z ofertą Drog-Bet

Przepusty rurowe - PEHD fi 40 mb 125,00 zł oferta HTI 110,00

Przepusty rurowe — PEHD fi 80 mb 165,00 zł oferta HTI 170,00

Przepusty rurowe — PEHD fi 100 mb 250,00 zł oferta HTI 250,00

Scianki wlotu i wylotu z elementów prefabrykowanych fi40 szt 320,00 zł oferta HTI 260,00

Scianki wlotu i wylotu z elementów prefabrykowanych fi80 szt 590,00 zł oferta HTI 320,00

Scianki wlotu i wylotu z elementów prefabrykowanych fi100 szt 685,00 zł oferta HTI 490,00

Farba chemoutwardzalna

Oznakowanie poziome grubowarstwowe litr 35,00 zł

Farba chemoutwardzalna

Oznakowanie poziome grubowarstwowe (Czerwone) litr 42,00 zł

Element brukarski — Ażur 40x60 38,00 zł oferta HTI 48,00

Element brukarski — 15x25x100 mb 23,00 zł

Element brukarski — 8x30x100 mb 14,10 zł oferta HTI 12,90

Element brukarski — 12x25x100 mb 16,10 zł oferta HTI 19,17

Kostka betonowa 8cm 38,00 zł oferta HTI 37,00

Stupki oznakowania pionowego szt 90,00 zł

Tarcze oznakowania pionowego — II gen szt 100,00 zł

Bariery energochłonne - N2 W3 A mb 295,00 zł

Drzewa szt 212,50 zł

Krzewy szt 20,40 zł

Załącznik nr 2 Szczegółowa kalkulacja ceny motogodziny pracy sprzętu

Koparka Mth 1 65,00 zł 65,00 zł

Amortyzacja 5,00% 65,00 zł 3,25 zł
Paliwo litr 6 4,80 zł 28,80 zł
Oleje i smary 0,25% 65,00 zł 0,16 zł
Operator 1 30,50 zł 30,50 zł
zł/mth

Nazwa Jednostka miary ilość Cena j edn. Wartość
Środek transportowy Mth 1 45,00 zł 45,00 zł
Amortyzacja 0,50% 45,00 zł 0,23 zł
Paliwo litr 3 4,80 zł 14,40 zł
Oleje i smary 0,25% 45,00 zł 0,11 zł
Kierowca 1 30,00 zł 30,00 zł
zł/mtW 26 zł

Nazwa Jednostka miary ilość Cena j edn. Wartość
Walec statyczny Mth 1 90,00 zł 90,00 zł
Amortyzacja 10,00% 90,00 zł 9,00 zł
Paliwo litr 8 4,80 zł 38,40 zł
Oleje i smary 13,00% 90,00 zł 11,70 zł
Operator 1 30,50 zł 30,50 zł
Zysk 0,40

Nazwa Jednostka miary ilość Cena j edn. Wartość
Układarka (mas bitumicznych i kruszywa) Mth 1 130,00 zł 130,00 zł
Amortyzacja 10,00% 130,00 zł 13,00 zł
Paliwo litr 15 4,80 zł 72,00 zł
Oleje i smary 11,00% 130,00 zł 14,30 zł
Operator 1 30,50 zł 30,50 zł
Zysk 0,20

Nazwa Jednostka miary ilość Cena j edn. Wartość
Poboczarka Mth 1 70,00 zł 70,00 zł
Amortyzacja 8,00% 70,00 zł 5,6/0 zł
Paliwo litr 7 4,80 zł 36,60 zł
Oleje i smary 0,25% 70,00 zł 0,18 zł
Operator 1 30,50 zł 30,50 zł
Zysk 0,13

Zamiatarka Mth 1 100,00 zł 100,00 zł
Amortyzacja 100,00 zł 19,00 zł
Paliwo litr 8,5 4,80 zł 40,80 zł
Oleje i smary 4,00% 100,00 zł 4,00 zł
Szczotka 5,00% 100,00 zł 5,00 zł
Kierowca 1 30,50 zł 30,50 zł
Zysk zł/mth 0 70zł

Nazwa Jednostka miary ilość Cena j edn. Wartość
Frezarka Mth 1 120,00 zł 120,00 zł
Amortyzacja 15,00% 120,00 zł 18,00 zł
Paliwo litr 14 4,80 zł 67,20 zł
Oleje i smary 3,50% 120,00 zł 4,20 zł
Operator 1 30,50 zł 30,50 zł
Zysk zł/mth 0 10zł

Nazwa Jednostka miary ilość Cena j edn. Wartość
Ładowarka Mth 1 65,00 zł 65,00 zł
Amortyzacja 7,50% 65,00 zł 4,88 zł
Paliwo litr 6 4,80 zł 28,80 zł
Oleje i smary 0,50% 65,00 zł 0,33 zł
Operator 1 30,50 zł 30,50 zł
Zysk 0,50

Załącznik nr 3 Założenia kosztorysowe

Koszty transportu	92 654,67 zł		
Koszta BHP	4 632,73 zł	0,05%	
Ubezpieczenie budowy	10 000,00 zł		x
Zapewnienie kierownika budowy	9 265,47 zł		0,10%
Tymczasowe oznakowanie robót	7 412,37 zł		0,08%
Koszta pośrednie	46 327,34 zł	0,50%	
Nadzór archeologiczny	18 154,00 zł		x
Uzyskanie pozwolenia na użytkowanie W PINB	6 120,00 zł		x
Zysk	448 448,61 zł	4,84%	

Zestawienie maszyn i sprzętu:

samochód osobowy	MERCEDES-BENZ	samochód osobowy	MERCEDES-BENZ 204X
naczepa ciężarowa	EX. MEILLER		
naczepa ciężarowa	F.x. MEILLER		
Sam. Ciężarowy	MAN		
Sam, Ciężarowy	NESSAN NAVARA		
przyczepa lekka	THULE T4		
przyczepa lekka	THULE T4		
przyczepa lekka	THULE T4		
przyczepa lekka	THULE T4		
Sam Osobowy	VW POLO		
Sam. Ciężarowy (BUS)	VW TRANSPORTER		
Sama Ciężarowy	VW CADDY		
Sam. Ciężarowy	MULTICAR		
ciągnik rolniczy	CASE		
naczepa ciężarowa	MOESLEIN		
przyczepa ciężarowa	EX. MEILLER		
naczepa ciężarowa	LANGENDORF		
przyczepa ciężarowa	KOEGEL		
ciągnik rolniczy	URSUS		
Sam, Ciężarowy	VW TRANSPORTER		
przyczepa ciężarowa	przyczepa ciężarowa	KOEGEL	
przyczepa ciężarowa	AUTOSAN		
przyczepa ciężarowa	AUTOSAN		
Sam. Osobowy	SKODA OCTAVIA		
Sam, Specjalny	MB ACTROS		
Sam. Specjalny	MB ACTROS		
Sam. Osobowy	VW PASSAT		
Sam. Ciężarowy	VW TRANSPORTER		
sam.specjalny	MERCEDES-BENZ		
Sam. Osobowy	przyczepa ciężarowa	VW TRANSPORTER	
naczepa ciężarowa	CARNEHL		
przyczepa ciężarowa	rolnicza	AUTOSAN	
Sam. Ciężarowy	SKODA OCTAVIA		
sam.specjalny	MAN T40		
Sam. Ciężarowy	MB ACTROS		
przyczepa ciężarowa	HUMBAUR		
przyczepa ciężarowa	MUELLER,,MITTELTAL		
Sam, Specjalny	SCANIA		
ciągnik samochodowy	MB ACTROS		
ciągnik samochodowy	MB ACTROS		
naczepa specjalna	KASSBOHRER		
Sam, Osobowy	DAEWOO LANOS		
naczepa ciężarowa	EX, MEILLER		
naczepa ciężarowa	EX. MEILLER		
naczepa ciężarowa	EX, MEILLER		

naczepa ciężarowaEX. MEILLER
Sam. CiężarowyCITROEN BERLENGO
Sam. OsobowyMB 200 D
ciągnik rolniczyURSUS 912
skuterDAELiM SE US FIVE
MOTORYAMAHA
Sam. OsobowyPOLONEZ
Sam. CiężarowyMB ACTROS
naczepa ciężarowaMEILLER KIPPER
przyczepa ciężarowaEX. MELLER
ciągnik rolniczyMASSEY FERGUSON
Sam. OsobowyMB AMG GLE
ciągnik samochodowyMa AROCS
ciągnik samochodowyMB AROCS
Sam, CiężarowySTAR
naczepa ciężarowaSCHMITZ CARGOBULL
Sam. CiężarowyIVECO
Sam. CiężarowyIVECO
Sam. SpecjalnySCANIA
naczepa ciężarowaLANGENDORF
ciągnik, samochodowyVOLVO
naczepa ciężarowaSCHMITZ CARGOBULL
naczepa ciężarowa CARGOBULL
ciągnik samochodowyMERCEDES-BENZ
ciągnik samochodowyMB ACTROS
ciągnik samochodowyMERCEDES-BENZ
naczepa ciężarowaEMTECH
ciągnik samochodowyMERCEDES-BENZ
ciągnik samochodowyMERCEDES-BENZ
naczepa ciężarowaEX, MEILLER
naczepa CiężarowaEXE MEILLER
przyczepa lekkaZASŁAW PKZII
naczepa ciężarowaCARNEHL
Same CiężarowyCITROEN BERLENGO
samochód osobowyCETROEN BERLINGO
ciągnik samochodowyMERCEDES-BENZ
ciągnik samochodowyMERCEDES.BENZ
ciągnik samochodowyMERCEDES-BENZ
ciągnik samochodowyMERCEDES-BENZ
Sam. CiężarowyMERCEDES-3ENZ
Sam, CiężarowyVOLKSWAGEN TRANS
Sam. CiężarowyMERCEDES-BENZ
Sam, CiężarowyMERCEDES-BENZ
naczepa ciężarowaLANGENOORF
ciągnik samochodowyMERCEDES-BENZ
Sam, CiężarowyDAEMLERCHRYSLER
Sam. CiężarowyMERCEDES-BENZ
ciągnik samochodowyMERCEDES„BENZ
ZAMIATARKA POJAZD SPECJALNYDAIMLERCHRYSLER
ciągnik samochodowyMB ANTOS
ciągnik samochodowyMB ANTOS
Sam, CiężarowyVOLKSWAGEN TRANS
Sam, CiężarowyVOLKSWAGEN AMAROK
Sam. CiężarowyDOKKER
Sam. CiężarowyRENAULT MA-AM9T

Sam. CiężarowyMAN.18.232
Sam.,OsobowyVOLKSWAGEN GOLF
Samu CiężarowySTAR 200
naczepa ciężarowaMEILLER
naczepa ciężarowaF.X. MEILLER
naczepa ciężarowaCARNEHL
naczepa ciężarowaCARNEHL
naczepa ciężarowaCARNEHL
naczepa ciężarowaCARNEHL
naczepa ciężarowaCARNEHL
naczepa ciężarowaCARNEHL
naczepa ciężarowaCARNEHL
ciągnik samochodowyMERCEDES-BENZ
ciągnik samochodowyMERCEDES-BENZ
ciągnik samochodowyMERCEDES.BENZ
ciągnik samochodowyMERCEDES-BENZ
ciągnik samochodowyMERCEDES„BENZ
ciągnik samochodowyMERCEDES-BENZ
ciągnik samochodowyMERCEDES„BENZ
ciągnik samochodowyMERCEDES-BENZ
ciągnik samochodowyMERCEDES-BENZ
ciągnik samochodowyMERCEDES-BENZ
ciągnik samochodowyMERCEDES-BENZ
samochód osobowyRENAULT GRAND PACK
naczepa ciężarowaCARNEHL
naczepa ciężarowaCARNEHL
Sam. CiężarowyMERCEDES-BENZ
Sam. CiężarowyVOLKSWAGEN 7JO
Sam, Ciężarowy VOLKSWAGEN 7JO
RówniarkaNEW HOLLAND
SpycharkaCAT
WalecHAMM
WalecHAMM
KoparkaCAT
KoparkaCAT
FrezarkaWIRTGEN W IOOCFi
Układarka VOGELE
WalecHAMM HD+80i WV..S
KoparkaCAT 313D
KoparkaCAT 314F
SkrapiaarkaHYDROG
PrzesiewaczEXTEC 5000S
KoparkaCAT 315F
KoparkaCAT 315F
ŁadowarkaVOLVO L 30G
ŁadowarkaVOLVO L IIOH
KoparkaVOLVO ECR 88
KoparkaCAT 320 G
KoparkaCAT 3206
UkładarkaVOGEL 800 super
walecHamm HD 10
ładowarkaLIBHERR LR632
walecCAT CS 65B
Walec-guma BOMAG
WalecDynamac CG233HF

UkładarkaDF 135C

UkładarkaF 141C

PoboczarkaSTRSMAYR

zagęszczarki wibracyjne10szt

wytwórnia betonuFayata 150 ton /h

Z dowodów rejestracyjnych pojazdów wynika, że 9 z nich jest ujawnione jako własność leasingodawcy mLEASING, pozostałe jako własność odwołującego.

Z trzech umów pracę wynika, że odwołujący zatrudnia operatorów maszyn budowlanych z wynagrodzeniem 4 830zł. pln/brutto, a majstra drogowego z wynagrodzeniem 6 955 zł brutto, przy czym umowy zostały zawarte 1 stycznia 2022 r.

Z oferty nr 1 Solserwis z 14 kwietnia 2025 r. wynika, że podmiot ten deklaruje wykonanie kompleksowe prac związanych z wykonaniem oświetlenia za 157 200,04 zł. netto.

Z oferty nr 2 Solserwis z 14 kwietnia 2025 r. wynika, że podmiot ten deklaruje wykonanie kompleksowe prac przy przebudowie i zabezpieczeniu sieci telekomunikacyjnych operatora WSS i Asta-Net za 32 211,12 zł. netto

Z oferty nr 3 Solserwis z 14 kwietnia 2025 r. wynika, że podmiot ten deklaruje wykonanie kompleksowe prac przy przebudowie i zabezpieczeniu sieci telekomunikacyjnych na ścieżce Orange i przy przebudowie i zabezpieczeniu sieci telekomunikacyjnych operatora WSS i Asta-Net za 57 900 zł. netto

Dowody zamawiającego:

Oferta z 19.05.2025 r. Holcim, z 16.05.2025 r. cena za stabilizację C1.5/2.2 mm - 167 zł/m³

Oferta Nowak Betoniarnia, z 14.05.2025 r. cena za stabilizację C1.5/2 – 148 zł/m²

Oferta z 21.05.2025 r. Gryfbeton, cena za stabilizację C1.5/2 - 200 zł/m³.

•szczegółowe Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Branża Drogowa – treść zgodna z cytatem zawartym w odpowiedzi na odwołanie, KIO oceniła, że ponowny cytat w tym miejscu jest zbędny

•informacji Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy z 22.05.2025 r., znak: ZDW.N4.361.32.2025 – dowód na okoliczność wykraczającą poza granice postawionych zarzutów – dowód pominięty jako nie służący udowodnieniu okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia.

Dowody:

Krajowa Izba Odwoławcza (KIO) dopuściła dowody z dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia, dowody z ofert i specyfikacji technicznej złożone przez zamawiającego.

Dowody odwołującego z dokumentacji zdjęciowej oraz umowy dostawy KIO uznała za nieistotne dla rozstrzygnięcia.

Dowody z dokumentacji zdjęciowej jak słusznie zauważył pełnomocnik zamawiającego nie pozwalają na ustalenie gdzie zostały wykonane, czy płyty betonowe, które na nich widać to faktycznie betonowe ażury i czyją stanowią własność.

Umowa dostawy zaś dowodzi jedynie tego, że odwołujący nabył od firmy HTI 1353,600 QM płyt ażurowych za cenę netto 44zł. w marcu 2023. Dowód ten jednak nie służy udowodnieniu okoliczności, że płyty te nie zostały zużyte na potrzeby zadania „Budowa układu komunikacyjnego pomiędzy ul. Śniadeckich i T. Kościuszki wraz z remontem i przebudową infrastruktury drogowej w Janowcu Wielkopolskim”. Wykaz osób zatrudnionych także nie służy udowodnieniu istotnych okoliczności dla sprawy. Przedmiotem sporu jest prawidłowości kalkulacji stawki wynagrodzenia pracowniczego przez odwołującego, natomiast wykaz nie podaje aktualnych stawek wynagrodzenia pracowników pozwalających na zweryfikowanie czy wynagrodzenie to pokrywa koszt minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Oświadczenia odwołującego KIO potraktowała jako jego stanowisko w sprawie.

Dowód z informacji Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy z 22.05.2025 r., znak: ZDW.N4.361.32.2025 – dowód pominięty, jako zbędny dla rozstrzygnięcia.

Rozważania KIO:

KIO postanowiła dopuścić wykonawcę Eurovia Polska Spółka Akcyjna w charakterze uczestnika postępowania.

KIO nie dopatrzyła się okoliczności, które mogłyby skutkować odrzuceniem odwołania na podstawie art. 528 ustawy.

KIO oddaliła wniosek uczestnika o oddalenie odwołania z powodu braku interesu w uzyskaniu zamówienia i braku możliwości poniesienia szkody. KIO oceniła jako zgodne z rzeczywistym stanem faktycznym oświadczenie odwołującego, że złożył w postępowaniu ofertę, która w rankingu ofert zajęła miejsce nr 1. Skoro tak, to oferta ta, gdyby nie została odrzucona miałaby szansę na wybór jej jako najkorzystniejszej i na uzyskanie zamówienia. Odwołujący podniósł, że w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy interes odwołującego w uzyskaniu zamówienia doznał uszczerbku (szkody), gdyż objęta odwołaniem czynność zamawiającego (odrzućcie oferty) uniemożliwia odwołującemu podpisanie umowy ramowej z zamawiającym, w sytuacji, gdy prawidłowe dokonanie oceny oferty odwołującego przez zamawiającego powinno skutkować jej wyborem i podpisaniem umowy z zamawiającym. Faktycznie w uzasadnieniu szkody znalazła się informacja o umowie ramowej, jednak w ocenie KIO nie niweluje to możliwości poniesienia szkody przez odwołującego, bowiem w przypadku potwierdzenia się zasadności zarzutów odwołania odwołujący na obecnym etapie został pozbawiony możliwości zawarcia umowy z zamawiającym, a to w

ocenie Izby jest równoznaczne z tym, że nie powetuje sobie kosztów związanych z przygotowaniem oferty. Koszty ten pokryłby w przypadku realizacji umowy z przyszłego zysku. Z tego względu należało uznać, że odwołujący wykazał przesłankę materialnoprawną dopuszczalności odwołania, o której mowa w art. 505 ust. 1 ustawy. KIO dostrzegła również, że sam uczestnik na rozprawie zauważył, że interesu odwołującemu trudno odmówić, choć nie z powodów wskazanych w odwołaniu. Przy czym jedyną okolicznością, która nie mogła mieć faktycznie miejsca to zawarcie umowy ramowej. KIO to wskazanie oceniła jako oczywistą omyłkę pisarską, bowiem fakt zawarcia umowy ramowej nie wynikał, ani z ogłoszenia o zamówieniu, ani z SWZ.

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie. W ocenie KIO zamawiający w sposób nieuprawniony odrzucił ofertę odwołującego. Powodami tego odrzucenia były:

1. Okoliczność nie wynikająca z wyjaśnień złożonych przez odwołującego, a z samej oferty złożonej przez niego, czyli wycena poz. 39 i 40.

Zamawiający nie skierował wezwania z zapytaniem odnoszącym się konkretnie do tych pozycji kosztorysowych, nie przedstawił odwołującemu swoich wątpliwości w tym zakresie, a w konsekwencji uniemożliwił mu złożenie wyjaśnień pozwalających na wykazanie realności zaproponowanych stawek 32 zł w poz. 39 i 26,40 zł w poz. 40. To, że zamawiający ocenił te stawki jako nierealne nie zwalniało go z obowiązku umożliwienia wykonawcy złożenia wyjaśnień. Sam zamawiający w odpowiedzi na odwołanie podał wszystkie stawki zaoferowane przez wykonawców w tych pozycjach. Przy czym zamawiający skupił się na tym, że stawka z poz. 39 była u pozostałych wykonawców (poza odwołującym) niższa niż stawka w poz. 40. Jednak zamawiający pominął zupełnie jak kształtowały się te stawki u pozostałych wykonawców. W poz. 39 wahały się od 21,90 zł do 34,98 zł, co wskazuje, że stawki 32 zł zaoferowanej przez odwołującego nie można uznać za rażąco niską, skoro raczej mieści się w górnym pułapie cen za poz. 39. Z kolei stawki w poz. 40 wahały się od 26,00 zł. do 47, 86zł., co więcej jeden z wykonawców także zaoferował stawkę 26,40 zł. taką samą jak odwołujący. To oznacza, że z samego porównania ofert pozostałych wykonawców nie można było jednoznacznie przesądzić, że stawka odwołującego jest stawką rażąco niską. Nadto KIO zwraca uwagę na fakt, że zamawiający wprawdzie na podstawie dostępnych mu ofert wyliczył domniemane zniżenie stawki w poz. 40 odwołującego na ponad 200 000zł., jednak zamawiający pominął okoliczność, że odwołujący przewidział około 440 000zł. zysku (załącznik nr 3 do wyjaśnień), zatem nawet gdyby przyjąć, że odwołujący zaniżył wartość tej pozycji, to i tak nadal byłby w stanie osiągnąć zysk na kontrakcie. KIO podkreśla jednak, że podstawowym powodem uwzględnienia odwołania w odniesieniu do tych pozycji było uniemożliwienie odwołującemu odniesienia się do wątpliwości zamawiającego, których ten nie ujawnił w wezwaniu do wyjaśnień zaoferowanej ceny.

2. KIO uznała również, że zamawiający nie umożliwił odwołującemu złożenia wyjaśnień w zakresie wątpliwości zamawiającego związanych z wyceną poz. 27 kosztorysu. Zamawiający nie wezwał odwołującego do wyjaśnienia tej pozycji, choćby wskazując na to, że jego wątpliwość budzi możliwość wykonania 11 m przepustu z rur PEHD o średnicy fi 80 wraz z wykonaniem ścianek wlotu i wylotu za cenę 2 700 zł, w sytuacji gdy inni wykonawcy wycenili ten koszt na kilkanaście tysięcy złotych, a nie kilka tysięcy jak odwołujący. Odwołujący mimo braku konkretnego wezwania przedstawił koszt materiału rury PEHD fi 80, co więcej poparł ten koszt ofertą. Zamawiający ocenił ten koszt jako nierealny, ale w oparciu o własne założenia i wyliczenia, a nie o wyjaśnienia odwołującego, co w ocenie KIO było niezgodne z art. 224 ust. 6 ustawy, z którego wynika obowiązek oceny wyjaśnień, a nie obowiązek odrzucenia oferty w związku z wątpliwościami zamawiającego. Dodatkowo należy wskazać, że słusznie podniósł odwołujący na rozprawie, że kosztu z poz. 27 nie można uznać za istotną część składową ceny. Ewentualne zniżenie tej pozycji mogło wynieść maksymalnie około 13 000zł., co stanowi zaledwie promil ceny ofertowej. Zgodnie z art. 224 ust. 1 ustawy to istotne części składowe ceny mają budzić wątpliwości zamawiającego, a nie wszystkie choćby najdrobniejsze pozycje kosztowe.

3. Przechodząc do wynagrodzeń pracowników, to w ocenie KIO w wyjaśnieniach zachodzi co najwyżej wewnętrzna sprzeczność pomiędzy wyjaśnieniami, a załączonymi dowodami. Bowiem faktycznie odwołujący deklaruje, że jego pracownicy zarabiają powyżej 34 zł./h, a z zestawienia pracy sprzętu wynika stawka 30,50zł.. Przy czym KIO uważa, że stawka 34 zł. została podana jako netto, bowiem odwołujący wskazał „od stawki roboczogodzinny pracy Naszych pracowników powyżej 34 zł/h brutto odprowadzamy składki co w pełni pokrywa zabezpieczenie społeczne naszych pracowników i jest ona powyżej najniższej płacy krajowej” i oznacza, że odwołujący kalkulował wyższe niż 34zł. wynagrodzenie brutto brutto. Co do stawki 30,50 zł. to zamawiający w ocenie KIO powinien był wyjaśnić z odwołujący powód podania w tych samych wyjaśnieniach dwóch różnych stawek wynagrodzenia godzinowego. Podobnie ma się sytuacja z umowami o pracę operatorów maszyn. Trzeba dostrzec, że umowy te były zawarte w styczniu 2022 kiedy wynikająca z nich stawka 30,18 (według wyliczeń zamawiającego) była stawką powyżej minimalnego wynagrodzenia za pracę. Zamawiający nie podjął się próby ustalenia, czy do tych umów były zawierane aneksy lub dokonywano urealnienia stawek wynagrodzenia do

wysokości stawek minimalnego wynagrodzenia za pracę. Umowy z 2022 nie potwierdzają, ani nie zaprzeczają oświadczeniu odwołującego, że jego pracownicy zarabiają powyżej minimalnego wynagrodzenia za pracę. Umowy te stanowią co najwyżej dowód na to, że odwołujący zatrudnia przynajmniej kilka osób na umowę o pracę. W ocenie KIO złożone wyjaśnienia odwołującego powinny były wzbudzić dalsze wątpliwości zamawiającego skutkujące skierowaniem szczegółowego wezwania do złożenia wyjaśnień odnoszących się do zaoferowanej ceny.

4. Wynagrodzenie kierownika budowy – w ocenie KIO ten argument zamawiającego także wykracza poza granice wezwania do wyjaśnień. Zamawiający wzywał do wyjaśnienia, czy pracownicy odwołującego mają pokryte minimalne wynagrodzenie za pracę i czy odwołujący przestrzega przepisów o zabezpieczeniu społecznym. Zamawiający natomiast nie wzywał do wykazania stawek wynagrodzenia wszystkich osób, które odwołujący zamierza skierować do wykonania zamówienia i wykazania dla nich realności przewidzianych wynagrodzeń przez przedstawienie szczegółowych kalkulacji ujmujących wysokość wynagrodzenia i zakładaną pracochłonność na danym stanowisku. Kolejną zatem okoliczność w ocenie zamawiającego uzasadniająca nierealności ceny oferty odwołującego nie odnosi się do wyjaśnień złożonych przez odwołującego.

5. Przechodząc do kwestionowanej przez zamawiającego ceny pracy sprzętu, to zamawiający nie wskazał w wezwaniu sposobu, w jaki odwołujący ma zaprezentować kalkulację pracy sprzętu, tym samym zarzuty, które podniósł w odpowiedzi na odwołanie pozostają w oderwaniu od skierowanego wezwania. Wezwanie zamawiającego miało charakter ogólny. Odwołujący nie wiedział jakie elementy jego kosztorysu budzą wątpliwości zamawiającego, stąd też miał prawo skorzystać w tym zakresie z pewnej swobody prezentacji sposobu kalkulacji ceny i przedstawił kalkulacje kosztów pracy sprzętu w sposób, który w jego ocenie był wystarczający. Zamawiający nie twierdzi nawet, że ta kalkulacja jest zaniżona, a jedynie podnosi, że można ją było zaprezentować w sposób bardziej jednoznaczny czy precyzyjny.

Zamawiający wskazał bowiem na:

- brak odnośnika do planowanych nakładów do poszczególnych pozycji kosztorysowych (nie ma wiedzy ile będzie kosztowała poszczególna pozycja w obsłudze sprzętowej);

- brak nakładów całościowych przy zakładanych przerobach (nie wiadomo ile globalnie wykonawca zakłada ponieść kosztów sprzętowych);

- 1 Mth sprzętu nie jest równoznaczna z 1 Roboczogodziną pracownika;

- skąd pojawia się element zysku na sprzęcie, jeśli nie znamy kalkulowanej wartości nakładów;

- cena 65zł netto/mth koparki nie uwzględnia kosztów przerzutów, ubezpieczenia, ew. awarii czy serwisu, amortyzacja to tylko bieżące utrzymanie sprzętu i spadek wartości.

Te okoliczności podniesione przez zamawiającego mogły być wyjaśnione przez odwołującego w drodze doszczegółowienia wyjaśnień, ale nie wynika z nich, że zamawiający zbadał cenę i cenil ją jako rażąco niską.

Podobnie zamawiający powinien wyjaśnić okoliczność sposobu wykonania zamówienia przez odwołującego (samodzielnie-przy udziale podwykonawców) i powód przedstawienia oferty firmy Solserwis.

Mając te wszystkie okoliczności na uwadze KIO doszła do wniosku, że zamawiający naruszył art. 224 ust 6 ustawy przez wadliwą ocenę wyjaśnień odwołującego i przedwczesne przyjęcie, że złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej ceny. Tym samym odwołanie podlegało uwzględnieniu i konieczne stało się nakazanie zamawiającemu unieważnienia wyboru oferty najkorzystniejszej, unieważnienia czynności odrzucenia oferty odwołującego, powtórzenia czynności badania i oceny oferty.

Odnosnie podniesionej przez zamawiającego okoliczności, że oferta odwołującego i tak podlegałaby odrzuceniu jako złożona przez wykonawcę podlegającego wykluczeniu na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy, to ta argumentacja zamawiającego wykracza poza granice zarzutów postawionych w odwołaniu i z mocy art. 555 ustawy nie mogła być przedmiotem rozpoznania przez KIO.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 574 i 575 ustawy, tj. stosownie do wyniku postępowania, z uwzględnieniem postanowień Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania z dnia 30 grudnia 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 2437) na podstawie par. 7 ust. 1 pkt 1 cyt. rozporządzenia obciążając kosztami uiszczanego wpisu, nadto na podstawie par. 5 ust. 2 w związku z par. 7 ust. 1 pkt. 1 Izba zasądziła od zamawiającego na rzecz odwołującego koszty uiszczanego wpisu oraz wydatki pełnomocnika w kwocie 3 600zł. zgodnie ze złożoną fakturą, z ograniczeniem do kwoty maksymalnej dopuszczalnej przez rozporządzenie.

Przewodnicząca: